

## پیچیدگی حوزه اکتشافات در بخش فلزات غیرآهنی بیشتر است

فلزات غیرآهنی در کنار آهنی‌ها، بازار بسیار خوبی در داخل و خارج کشور دارد که می‌تواند در ارزآوری کشور نقش‌آفرینی داشته باشد، اما مسئله مهم توسعه اکتشافات در این حوزه است که به دلیل تمرکز بر اکتشافات فلزات آهنی، کمی مغفول مانده است؛ از سوی دیگر توسعه اکتشافات در این حوزه نیازمند تکنولوژی‌های جدید و به‌روز است که واردات آن در شرایط تحریمی کمی سخت است؛ در کنار این موضوع، کمبود در زیرساخت‌ها نیز کمی فعالیت در این حوزه را سخت کرده است اما باید دولت شرایط ورود سرمایه‌گذار به این بخش را فراهم کند.

به گزارش خبرنگاران گروه صنعت و تجارت گزارش خبر، فلزات غیرآهنی در کنار آهنی‌ها، بازار بسیار خوبی در داخل و خارج کشور دارد که می‌تواند در ارزآوری کشور نقش‌آفرینی داشته باشد، اما مسئله مهم توسعه اکتشافات در این حوزه است که به دلیل تمرکز بر اکتشافات فلزات آهنی، کمی مغفول مانده است؛ از سوی دیگر توسعه اکتشافات در این حوزه نیازمند تکنولوژی‌های جدید و به‌روز است که واردات آن در شرایط تحریمی کمی سخت است؛ در کنار این موضوع، کمبود در زیرساخت‌ها نیز کمی فعالیت در این حوزه را سخت کرده است اما باید دولت شرایط ورود سرمایه‌گذار به این بخش را فراهم کند.

امین صفری، معاون امور معادن و صنایع معدنی گروه سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات درباره توسعه اکتشافات فلزات غیرآهنی می‌گوید که در ادامه آن را می‌خوانید:

جایگاه احیا و سرمایه‌گذاری معادن کوچک و متوسط در فلزات غیرآهنی به چه صورت است؟ اگر می‌خواهیم در بخش صنایع معدنی، چه در حوزه فلزات آهنی و چه غیرآهنی و دیگر مواد معدنی، شاهد توسعه و تحول باشیم باید به پیشران‌ها توجه کنیم که این پیشران ذخایر معدنی است و مزیت ما نسبت به دیگر کشورها، وجود این ذخایر است. بخشی از این ذخایر به دلایل مختلف ممکن است متوقف شده باشند، بخشی اکتشاف نشده و بهره‌برداری از آن اتفاق نمی‌افتد. اگر ما بتوانیم معادن کوچک و متوسط را که به دلایل مختلف ممکن است اقتصادی نباشند یا مالک شرایط اقتصادی لازم را نداشته تا معدن را به بهره‌برداری برساند یا شرایط فنی مناسب نداشته باشند، به چرخه تولید بازگردانیم و ذخایر مورد نیاز صنعت را از این طریق تامین کنیم، اتفاق مثبتی روی خواهد داد. در فلزات غیر آهنی این موضوع جدی‌تر است، آن‌هم به این دلیل که تمرکز اکتشافات در بخش فلزات غیرآهنی کمتر بوده است.

به غیر از شرکت ملی مس که در سال‌های گذشته اکتشافات را خوب انجام داده است، باقی شرکت‌ها به ویژه شرکت‌های خصوصی که توان کار اکتشافی خیلی جدی را در اختیار نداشته‌اند، کار جدی در حوزه فلزات غیرآهنی انجام نداده‌اند. اگر اکتشافی هم انجام شده بیشتر با نگرش بر فلزات آهنی بوده هرچند اتفاقات خوبی افتاده که مثال آن معدن مس جانجا است و جزو اکتشافات فلزات غیرآهنی بزرگ به‌شمار می‌رود. به‌طور کلی برای آنکه بتوانیم شاهد تحولاتی در صنعت فلزات غیرآهنی باشیم، باید روی فلزات این بخش که متفاوت از اکتشافات فلزات آهنی است کار جدی صورت بگیرد. باید برای هر عنصر جداگانه برنامه‌ریزی شود. در مناطقی که پتانسیل فلزات غیرآهنی مثل مس، سرب و روی و طلا دارند شرایط با هم متفاوت است اما با اکتشافات می‌توان ذخایر کشور را افزایش داد.

به غیر از این موضوع، معادن کوچک و متوسط معمولاً با مشکلاتی مواجه هستند؛ مانند عدم سرمایه کافی از سوی معدن‌دار یا شرایط فنی نامناسب که منجر به توقف کار می‌شود یا برخی معادنی که متروکه شده‌اند و باید وزارت صنعت، معدن و تجارت فضای کسب‌وکار در این بخش را به‌گونه‌ای پیش ببرد که اولاً بخش خصوصی کوچک امکان سرمایه‌گذاری داشته باشد و مشوق‌هایی را برای آن‌ها در نظر بگیرد و همچنین باید صلاحیت فنی و مهندسی- مالی را مورد توجه قرار دهد تا هر شرکتی وارد کار نشده و مجوزها به صورت کاغذی خرید و فروش نشود. متأسفانه این موضوع در معادن کوچک و متوسط بسیار به‌چشم می‌خورد.

چطور می‌توان شاهد افزایش بهره‌وری و ارتقای ارزش افزوده فلزات غیرآهنی بود؟

اگر به دنبال ارزش افزوده بیشتر برای این بخش هستیم به‌طور حتم باید نگاه ویژه‌ای به تکنولوژی داشته باشیم. واقعیت آن است که در بحث فلزات غیرآهنی تفاوت جدی با فرآوری فلزات آهنی دارد و بحث تکنولوژی پیچیده‌تر و روش‌ها متفاوت‌تر است؛ به همین دلیل کار در این بخش هم سخت‌تر و هم به‌طور مرتب در حال به‌روز شدن است، این در حالی است که ما کمی با این فضا فاصله داریم. این تکنولوژی‌ها که مدام در حال به‌روز شدن هستند قیمت تمام‌شده را کاهش و بهره‌وری را افزایش می‌دهند، در نهایت میزان ارزش افزوده نیز ارتقا پیدا می‌کند، به همین دلیل باید در ورود دانش فنی به کشور و استفاده از تکنولوژی شرکت‌های بزرگ کار کرد؛ البته باید به این نکته اشاره داشت که شرایط سخت است و با تحریم مواجه هستیم اما راه‌حل، ورود دانش فنی به‌روز به داخل کشور است.

وضعیت زیرساخت‌ها به‌ویژه زیرساخت‌های انرژی در حوزه فلزات غیرآهنی به چه صورت است؟

یکی از معضلات کشور به‌ویژه در صنعت و به خصوص صنایع معدنی بحث زیرساخت‌ها و انرژی است. متأسفانه ما در تابستان مشکل برق و در زمستان مشکل گاز داریم. حتی مشکل گاز بر مشکل برق هم اثرگذار است و تمامی این موارد ناشی از عدم سرمایه‌گذاری در سال‌های گذشته روی زیرساخت‌ها است. ما نیازمند ۲۵ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در صنعت برق هستیم تا ناترازی برق از بین برود، اما دستیابی به این رقم زمان‌بر خواهد بود. در بخش گاز نیز نیازمند حدود ۱۲۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری هستیم تا ناترازی از بین برود.

این موارد علاوه بر سرمایه‌گذاری، نیازمند تکنولوژی و صرف زمان است. حتی ما با روش‌های جدید و کلاس‌های جدید مواجه هستیم که بازدهی بالایی دارد. به‌طور کلی زیرساخت موضوع بسیار مهمی است، اما ما مشکل جدی در این زمینه داریم. راه‌حل جدی سرمایه‌گذاری است و مسکن‌های موقت نمی‌توانند این مشکل را حل کنند. به‌طور حتم باید برای این موضوع تصمیم‌گیری شود، بحث زیرساخت جذابیت اقتصادی بالایی ندارد و بازگشت سرمایه آن ممکن است بلندمدت باشد، به همین دلیل بخش خصوصی چندان رغبتی ندارد و باید دولت وارد شود یا مدلهایی را ارائه دهد که بخش خصوصی مشتاق به حضور شود. این بحران هر سال در حال عمیق‌تر شدن است.